

tager det imidlertid for rimeligt, at Spørgsmaalet om et Pantserfibs Bygning bør behandles samtidig med de andre store Spørgsmaal. Jeg tror ikke, det vil være rigtigst nu, da man er rykket frem med de Lovforslag, vi behandlede igaar og behandle idag, og der derved er givet Anledning til en indgaaende Behandling af saadanne Spørgsmaal, da at tage ud af den almindelige Behandling et Spørgsmaal af en saa alvorlig Natur, som dette er baade i finantziel Henseende og i Henseende til vort Forsvarsvæsen, nemlig om vi skulle bygge de efter vore Forhold saakaldte større Pantserfibe eller ikke. Jeg vil derfor antage, at man fra alle Sider vil finde det rigtigst, om Spørgsmaalet, hvorvidt man skulle begynde paa Bygningen af et Pantserfib, ikke afgjordes uden i Forening med Afgjørelsen af, hvad man væsentlig bestemmer sig til med Hensyn til vort Forsvarsvæsen, og da vil naturligen fremkomme Spørgsmaalet, paa hvilken Maade vi skulle fordele mellem flyvende og faste Forter de Midler, som muligvis ville kunne tilveiebringes ved de ekstraordinære Kilder, som vi tænke, at den høitærede Finantsminister vil bringe til at flyde. Denne Overveielse maatte, som sagt, formentlig tages samlet og tages med en efter min Opfattelse noget mere alvorlig Hensyntagen til, hvad vi med Hensyn til Materiel og med Hensyn til Personerne evne her i Landet, end det forekommer mig, at man gjør fra de Herrer Militæres Side, som tale i disse Dage, thi der gaar næsten en Tone igjennem disse Forhandlinger fra deres Side, som om vort Skatkammer var uuddømmeligt, saa at vi kunde begynde at stræbe op til Noget, som lignede Konkurrence med Stormagterne; vi maa efter min Opfattelse være noget mere ædruelige i vor Betragtning af de Kræfter, vi raade over, end jeg synes, at Heres Udtalelser gaa ud paa at være. Jeg haaber, at vi Alle ere enige om, — hvor uenige vi iøvrigt kunne være med Hensyn til andre Bestemmelser — at de Midler, vi kunne komme til at lade flyde i den Retning, maa vi anvende paa den for Niemedet mest heldige Maade; og det er da naturligt, at dette sker ved at tage det Hele under Overveielse under Et — dette være sagt ogsaa i Henseende til den ærede Ministers Udtalelse om sin personlige Stilling til Pantserfibet, en Stilling, som jeg naturligvis ikke kan Andet end meget agte den høitærede Minister for. Den Bemyndigelse i Store Bølt for endel af vor Flaade, som dette Lovforslag gaar ud paa, er jeg tilbøielig til at antage, vil vise sig nødvendig, naar man havde endel af vor Flaade lavet saaledes, at den der maatte stationeres og søge Bemyndigelse, fordi den ikke kan faae Bemyndigelse længere tilbage mellem Smaaperne. Jeg antager, at, om ikke just dette Forslag i den Stikelse, hvori det nu foreligger, saa dog et lignende, der er baseret paa Undersøgelser, og hvor Bevillingsmyndighedens Anskuelse gennem Udvalgt eller paa anden Maade

vise sig at falde sammen med Ministerens Anskuelse om, hvorvidt dette Punkt er heldig valgt til et saadant mindre Anlæg, maa fremkomme som en Følge, ja næsten som en nødvendig Følge af Systemet: større Pantserfibe. Hvorvidt iøvrigt de Forhaabninger, der næres til dette Fæstningsanlæg, ere begrundede, skal jeg ikke nærmere komme ind paa. Det nævnes, at Forholdene ere gunstige til, at en Sifkring for Etablisementerne mod Landsiden kan gives; men der tilføies senere, at det er, naar der er Tale om Bemyndigelse med lettere Skjts; men derved bliver det, der loves med Hensyn til en Sifkring mod Landsiden, for en væsentlig Del indskrænket; thi hvad er Begrebet lettere Skjts? Hvorledes vilde Etablisementerne være sikrede, dersom man havde sværere Skjts, der fra Landsiden bestrøg Etablisementerne. Dette er i de korte Aumerkninger paa ingen Maade antydet, og naar det derfor siges, at Naturforholdene ere gunstige, saa er det dermed ikke sagt, at de i for sig under alle Forhold kunne anses for at være gunstige mod virksom Bemyndigelse fra Landsiden, men i den Henseende vil maaske baade den ærede Marineminister og den ærede Krigsminister give Salen de fornødne Oplysninger, forsaavidt de maaske finde det hensigtsmæssigt for Behandlingen Gang her. At det maa være undersøgt saavel hvad dette Forslag angaar ved Forberedelsen af det som for det tidligere Lovforslag, vi havde for et Par Aar siden, maa man antage, men der loves ikke noget bestemt; der loves ikke, at Etablisementerne kunne være beskyttede under Forhold, som man kunde tænke sig tilstede, nemlig mod virksom Bemyndigelse fra Landsiden, selv ved Anlæget af den Befæstning, som man omtaler at kunne supplere Anlæget med paa Landsiden. Det er dog muligt, at man, for at man skulde gaa til et saa stort Beløb, som her er Tale om til denne Begyndelse, som maaske vil kræve det Dobbelte og atter det Dobbelte paa Landsiden, ogsaa vil have større Garanti for, at de kunne værges, end selve de Oplysninger nu give, som her foreligger. Jeg forstod ikke ret det ærede Medlem for Frederiksborg Amts 1ste Valgtreds (Thomsen), naar han talte om, at dette var meget befædne Fordringer fra den ærede Marineministers Side, da han dog selv i sin Tid ikke har forlangt mere end de $\frac{2}{5}$ deraf. Det ærede Medlem har iøvrigt fuldstændig Ret i, at alle de Ting, som Ministrene have ønsket sig i Bilagene til Lovene, ikke er blevne tilfredsstillende; men han maa dog ogsaa indrømme at det vilde være en meget uheldig Methode fra Bevillingsmyndighedens Side, dersom man skulde anse ethvert Ønske, der var fremsat i Bilagene fra Regjeringens Side, som et Krav, der burde opfyldes; thi saa vilde maaske dog Fordringerne komme til at stige i en betydelig Grad gennem disse Bilag. Jeg tror, at den ærede Marineminister har fuldstændig Ret i, at en Lov,